

SINT-MARTINUSKERK

De kerk werd vermoedelijk in de 7de eeuw gesticht door de H. Amandus en zoals zovele kerken in de omgeving aan Sint Martinus toegewijd en in Romaanse stijl gebouwd. Zoals we haar nu kennen is de kerk Neogotisch met 3 beuken met zes traveeën en een koor en met een zadeldak over de drie beuken.

In een tekst van Erembold - die de rechtsbevoegdheid over Baarle aan de Sint-Pietersabdij geeft - wordt reeds in 1025 melding gemaakt van een kerk. Hoe die er uitzag zullen we nooit met zekerheid weten, groot zal ze zeker niet geweest zijn. Vermoedelijk was het een eenbeukig zaalkerkje zoals te Bachte.

Tijdens de beeldenstorm werd het kerkje lelijk gehavend. Door tekort aan geld duurde het tot 1654 vooraleer het hersteld geraakte. Bij dit herstel omtrent 1650 werd het koor uitgebouwd en kreeg het kerkje een gotisch uitzicht.

In de rekeningen van de kerk lezen we dat er in 1745 betalingen werden gedaan voor het herstellen van het torentje of dakruitertje en aan het schaliedak

In 1803 werd als eerste seculiere priester J. B. Maenhout als pastoor benoemd. De voorgaande waren allen paters van de Sint-Pietersabdij van Gent of van de abdij van Drongen. Onder zijn invloed werd in 1805 een plan opgemaakt tot vergroting van de kerk maar het duurde tot 1831 vooraleer toelating gegeven werd daartoe maar op kosten van de inwoners van Baarle. Toen werden de zijmuren weggenomen, de twee zijbeuken bijgebouwd en aan de westzijde een portaal aangebouwd. Bij de werken voor de verwarming in 1985 werden delen van de fundering van de oude zijmuren in ruwe natuursteen teruggevonden.

In 1853 werd de Gentse architect Cardon aangesteld om opnieuw verbouwingen aan de kerk uit te voeren. Deze omvatten:

1. de afbraak van de in 1831 gebouwde westgevel;
2. de verlenging van de kerk met twee traveeën met in de achterste travee in het midden een vierkante toren, boven de nok overgaande in een achthoek met piramidevormige afdekking;
3. de verhoging van de middenbeuk, de zijbeuken en het koor, alsook het vernieuwen van de vensters en het dak, met afbraak van het dakruitertje.

De te klein geworden sacristie werd in 1863 vergroot en hersteld. Als bergplaats werd een tweede sacristie gebouwd in 1896 en ditmaal aan de noordzijde.

In 1869 werd een uurwerk op de toren geplaatst en in 1883 een donderscherm. Het glas voor de ramen werd in 1900 vervangen door antiek glas geleverd door Ladon uit Gent.

Een algehele restauratie van de kerk werd uitgevoerd in de loop van 1994.

Cassiman Piet ere-ondervoorzitter 2003

